

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN XUÂN LONG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC CHI TRẢ LƯƠNG HƯU,
TRỢ CẤP BẢO HIỂM XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN XUÂN LONG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC CHI TRẢ LƯƠNG HƯU,
TRỢ CẤP BẢO HIỂM XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ BẮC

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn *“Hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ”* là trung thực, là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Phú Thọ, tháng 1 năm 2016

Tác giả luận văn

Trần Xuân Long

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của các cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Phòng Đào tạo - bộ phận Sau Đại học, các Khoa và các phòng ban của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn PGS.TS Đỗ Thị Bắc.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy các cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của nhiều phòng ban trên địa bàn tỉnh Phú Thọ.

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó

Phú Thọ, tháng 1 năm 2016

Tác giả luận văn

Trần Xuân Long

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH, SƠ ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa, đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC CHI TRẢ LƯƠNG HƯU, TRỢ CẤP BẢO HIỂM XÃ HỘI	5
1.1. Cơ sở lý luận về công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.....	5
1.1.1. Khái niệm, bản chất của công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH	5
1.1.2. Vai trò của công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH	9
1.1.3. Nội dung của công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH	16
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH	28
1.2. Kinh nghiệm của các nước trên thế giới và Việt Nam về công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.....	33
1.2.1. Kinh nghiệm của các nước trên thế giới về công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH	33
1.2.2. Kinh nghiệm của Việt Nam về công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.....	36
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra từ công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.	38
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	40

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	40
2.2.1. Chọn địa điểm nghiên cứu	40
2.2.2. Thu thập số liệu.....	40
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	43
2.3. Các chỉ tiêu phân tích.....	44
2.3.1. Chỉ tiêu đánh giá kết quả công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH..	44
2.3.2. Các tiêu chí phản ánh nguyên nhân ảnh hưởng đến kết quả tổ chức công tác chi các chế độ BHXH	45
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC CHI TRẢ LƯƠNG HƯU, TRỢ CẤP BHXH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ	47
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu tỉnh Phú Thọ.....	47
3.1.1. Điều kiện tự nhiên tỉnh Phú Thọ.....	47
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội tỉnh Phú Thọ.....	49
3.1.3. Đánh giá thuận lợi và khó khăn tại tỉnh Phú Thọ	53
3.2. Tình hình cơ bản của Bảo hiểm Xã hội Phú Thọ.....	55
3.2.1. Quá trình hình thành và phát triển của Bảo hiểm Xã hội Phú Thọ.....	55
3.2.2. Chức năng, nhiệm vụ của Bảo hiểm Xã hội Phú Thọ.....	55
3.2.3. Tổ chức bộ máy của Bảo hiểm Xã hội Phú Thọ	58
3.3. Thực trạng công tác chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ.....	60
3.3.1. Phương thức chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ .	60
3.3.2. Quy trình chi chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	61
3.3.3. Kết quả chi chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ .	63
3.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến công tác chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	79
3.4.1. Yếu tố chủ quan	79
3.4.2. Yếu tố khách quan.....	83
3.5. Đánh giá chung về công tác chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	89

3.5.1. Những mặt đạt được.....	89
3.5.2. Những mặt còn hạn chế.....	91
3.5.3. Nguyên nhân	92
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC CHI TRẢ LƯƠNG HƯU, TRỢ CẤP BHXH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ.....	93
4.1. Các quan điểm, định hướng, mục tiêu hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	93
4.1.1. Quan điểm hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	93
4.1.2. Định hướng hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	94
4.1.3. Mục tiêu hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	94
4.2. Giải pháp nhằm hoàn thiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	98
4.2.1. Tăng cường công tác quản lý và phối hợp thực hiện công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ.....	98
4.2.2. Tăng cường công tác thông tin tuyên truyền	100
4.2.3. Tăng cường công tác quản lý tài chính	102
4.2.4. Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.....	102
4.2.5. Đào tạo nguồn nhân lực	103
4.2.6. Nâng cao cơ sở vật chất phục vụ công tác chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH.....	104
4.3. Kiến nghị.....	104
KẾT LUẬN	107
TÀI LIỆU THAM KHẢO	109
PHỤ LỤC	111

DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT

ASXH	:	An sinh xã hội
BHXH	:	Bảo hiểm xã hội
BHXHBB	:	Bảo hiểm xã hội bắt buộc
BHXHTN	:	Bảo hiểm xã hội tự nguyện
BHYT	:	Bảo hiểm y tế
CC	:	Cơ cấu
CD	:	Chế độ
DN	:	Doanh nghiệp
ĐTNN	:	Đầu tư nước ngoài
LĐ&TBXH	:	Lao động và Thương binh xã hội
LĐLĐ	:	Liên đoàn Lao động
NLĐ	:	Người lao động
NSNN	:	Ngân sách Nhà nước
SDLĐ	:	Sử dụng lao động
TNHH	:	Trách nhiệm hữu hạn
TNLD - BNN	:	Tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp
TP	:	Thành phố
Tr.đ	:	Triệu đồng
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Số lượng người và các địa điểm điều tra	42
Bảng 3.1. Cơ cấu kinh tế của tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014	50
Bảng 3.2. Số người được hưởng và số tiền chi chế độ hưu trí hàng tháng trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	63
Bảng 3.3. Số người được hưởng và số tiền chi chế độ MSLĐ, các chế độ khác hàng tháng ở tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014	64
Bảng 3.4. Số lượt người hưởng và số tiền chi chế độ TNLĐ - BNN hàng tháng trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014	65
Bảng 3.5. Số người hưởng và số tiền chi chế độ BHXH 1 lần và trợ cấp thất nghiệp 1 lần ở tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014	66
Bảng 3.6. Số lượt người hưởng và số tiền chi chế độ tử tuất hàng tháng trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	67
Bảng 3.7. Số người và số tiền chi chế độ tuất 1 lần trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014	68
Bảng 3.8. Số người hưởng và số tiền chi chế độ mai táng trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	69
Bảng 3.9. Số người và số tiền chi chế độ khu vực 1 lần trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	69
Bảng 3.10. Số người hưởng và số tiền chi chế độ bảo hiểm xã hội tự nguyện và bảo hiểm thất nghiệp ở tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	70
Bảng 3.11. Tổng hợp số người và số tiền chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	71
Bảng 3.12. Tốc độ tăng số người hưởng lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012-2014.....	71
Bảng 3.13. Tốc độ tăng số tiền chi lương hưu, trợ cấp BHXH trên địa bàn tỉnh Phú Thọ năm 2012 - 2014.....	72

Bảng 3.14. Tổng hợp các ý kiến của người hưởng hưu trí, MSLĐ	73
Bảng 3.15. Tổng hợp các ý kiến của nhóm đại diện điểm chi trả.....	75
Bảng 3.16. Tổng hợp ý kiến từ các cán bộ làm công tác BHXH của các đơn vị.....	76
Bảng 3.17. Tổng hợp ý kiến từ các cán bộ quản lý trong tỉnh.....	77
Bảng 3.18. Tổng hợp ý kiến từ các cán bộ BHXH tỉnh Phú Thọ	79
Bảng 3.19: Tuổi nghỉ hưu và mức lương hưu phân chia theo giới tính và khu vực tham gia.....	87
Bảng 4.1: Dự kiến kinh tế - xã hội của tỉnh Phú Thọ đến năm 2020.....	96